

Kertben

Mi az igazság? Van-e igazság? És ha van, ki birtokolja? Mindenkinek megvan a saját igaza. Vagy legalábbis ezt mondják. Azt mondhatnak, amit akarnak. Szó szerint akárkik és szó szerint akármit.

Tegnap egy újságot olvastam, amiben gőzerővel ócsárolták egy másik hírlap cikkét. Ültem a szürke lapok előtt, a fejemben egymásnak ellentmondó teóriák kavargtak, és nem tudtam, hogy kinek higgyek, kinek hihetek. Mi venne rá, hogy a támadó lap mellett foglaljak állást? Esetleg a megtámadott félnek adjak igazat, mert az igazság nem erő és hatalom függvénye? Tanácstalan voltam, nem tudtam, mi ilyenkor a helyes. Hogy mi az igazság. A döntés meghozatalát nem segítette a cikkek alapos, már-már mániákus újraolvasása sem.

A tanácstalanság abban gyökerezett, hogy egy röpké pillanatra se tudtam megfeledkezni a legfontosabbról: az újságot is emberek írják, akik hozzám hasonlóan gyarló teremtmények. Vajon hányszor csalódtunk valakiben, akit ismertünk, akiről azt hittük, hogy megbízható, feddhetetlen? Egészen addig a bizonyos pillanatig, amíg szét nem foszlik a bennünk élő ködkép. Ennek függvényében az, hogy ismeretlen, arc nélküli emberekben csalódunk, már nem is meglepő, sőt, szinte a pusztá ráció is ezt kívánja.

Fogtam az újságot, félbehajtottam, majd felraktam a középső polcom könyveinek a tetejére. Majd ha egyszer okosabb leszek, újra előveszem, addig pedig majd gondolkodom azon, hogy lehet-e hinni másoknak. Akárkinek. Mert azért lássuk be, igazam is lehet, sőt valószínűleg igazam is van, vagy nem? Legalábbis én így érzem minden egyes nap. Szerintem mindenki így érzi. Mindenki más is, ugyancsak minden egyes nap. Már-mint, hogy igaza van egy bizonyos dologgal kapcsolatban. Vajon nem ez az oka a sok csalódásnak? Képtelenek vagyunk elfogadni, hogy a maradék hétmilliárd ember nem a mi klónunk. Hiába próbálunk mentetegetőzni,

hogy dehogy gondoltunk mi erre, véletlenül sem akartuk csorbítani egy másik individuum személyi jogait. Be kell látnunk, valójában mégis ez a helyzet. Azt hiszem, kérdésnek itt nincs helye.

Na. Én így látom. Ezt állítom, ezt gondolom, a rendelkezésemre álló információk alapján ezt feltételezem. Bárki, aki másként látja, bennem is csalódhat és csalódni is fog. De az éremnek két oldala van, a dolgok fordítva is megtörténhetnek. Talán ha mindannyian egyformák lennénk, kívül és belül egyformák, talán még akkor is lenne valaki, akinek más lenne a véleménye, mint a tömegnek. Talán a nagy felfedezőik szemszögéből nézve a többi ember nem több egy átlagembernél. Nekik volt igazuk, és mi voltunk a hülyék. Vagy nem, épp fordítva, de mégis nekik volt igazuk. Ki tudja? Én nem. Maguk sem. Senki sem. Mégis beszélünk. Akárki. Akármit.

*

Eltelt egy hét, és az újság még mindig a polcomon van. A kertben ücsörgők egy sötétbarnára festett, kényelmesnek mondható, lakkozott fapadon. Itt csend van, béke és nyugalom. Tőlem jobbra virágágyások, balra egy szabadtéri sakkasztal díszes faragott figurákkal, a hátam mögött a távolban pedig a háromszintes, sárgára festett épület. Az egyetlen zajforrás a kertvégi tó körüli növényeket csipkedő kacsapár, akik minden egyes nap a szomszédos erdőből járnak át hozzánk hangos sáporgás közepette.

Kezdtém elfelejteni a cikket. Megnyugodtam. Nem vagyok ideges. Nem vagyok dühös. Nem vagyok mérges. De kire is lehetnék, talán a szárnyasokra? Vagy a tó fölé belógó szomorúfűzre?

A doktor azt mondta, nem kellene ilyeneket olvasnom, ne ártsam magam a politikába meg a róla szóló vitákba, mert az még az egészségeseknek is könnyen megüli a gyomrát. Igaza van. Nem fogok többet ilyet olvasni. Nem.

Az egyik ápoló szólít, azt mondja, menjek be, letelt a pihenőidő. Megyek. Azt mondja, elő van készítve a gyógyszerem. Mondom neki, nincs rá szükségem, nem vagyok ideges, nem vagyok dühös, nem vagyok mérges. Nem válaszol, csak mosolyog. Tudom, hogy le fog kötözni, hogy belém tömhesse a gyógyszereket. Én is mosolygok. A gyógyszerektől sokáig nem leszek ideges, nem leszek dühös, nem leszek mérges.

Én vagyok a sakkasztal világos királya.